

คู่มือการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน
(Manual of Community Pharmacy Professional Practice)
ปีการศึกษา 2566

จัดทำโดย

คณะกรรมการการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ภาคบังคับ
ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย
(ค.ศ.ภ.ท.)

ชื่อนิสิต/นักศึกษา ..... รหัส.....
ร้านยา .....
ผลัดที่ ..... ช่วงวันที่ .....

สมาชิกศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย

คำนำ

คณะอนุกรรมการฯ ได้จัดทำ “คู่มือการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน เล่มนี้ขึ้น ให้เป็นคู่มือสำหรับอาจารย์เภสัชกรประจำแหล่งฝึก คณาจารย์ทุกท่าน และนิสิต/นักศึกษาใช้ประกอบการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชนทั่วประเทศ เพื่อให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติงาน ให้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมการฝึกปฏิบัติงานและเตรียมตัวปฏิบัติงานในระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน

เนื้อหาของคู่มือเล่มนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ แนวทางกิจกรรม และแผนการฝึกปฏิบัติ อาจารย์เภสัชกรประจำแหล่งฝึกสามารถปรับเปลี่ยนแผนการฝึกปฏิบัติงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินงานของสถานที่ฝึกปฏิบัติงานแต่ละแห่งได้โดยให้คงวัตถุประสงค์เดิม

อนึ่ง หากอาจารย์เภสัชกรประจำแหล่งฝึกจะมีข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อเนื่องถึงการพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาชีพเภสัชกรรม คณะอนุกรรมการฯ จะมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะอนุกรรมการ การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ภาคบังคับ ศ.ศ.ภ.ท.

มกราคม 2566

สารบัญ

	หน้า
การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน	
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4
คุณสมบัติของนิสิต/นักศึกษา	4
การเตรียมการก่อนการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	4
ข้อควรปฏิบัติในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	4
รูปแบบของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรม	6
กิจกรรม	6
ระยะเวลาของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	9
การนิเทศการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	10
การวัดและประเมินผล	10
แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรม	
รย. 1 บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณของเภสัชกรชุมชน	14
รย. 2 บันทึกการวิเคราะห์ความคลาดเคลื่อนทางยาและความเสี่ยง	16
รย. 3 บริการเภสัชสนเทศ	18
รย. 4 แบบบันทึกกรณีศึกษา	19-27
รย. 5 แบบรายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย	28-31
รย. 6 สื่อความรู้สู่ประชาชน	32-33
รย. 7 กิจกรรมพิเศษเพิ่มเติมอื่นๆ	34
แบบประเมินการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรม	
ปรย. 1 แบบประเมินทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	36
ปรย. 2 แบบประเมินคุณลักษณะทางวิชาชีพเภสัชกรรม – พฤติกรรม (ร้านยา)	40
ปรย. 3 แบบสรุปการประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานในภาพรวม	41
บันทึกเวลาการฝึกปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษา	42-43
แบบขออนุญาตลาการฝึกปฏิบัติงาน	44
คำแนะนำเพิ่มเติมในช่วงระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน	45
แบบฝึกหัด	
1 ยาที่ต้องเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างๆ	46
2 ยาใดบ้างที่ต้องในภาชนะบรรจุต่างๆ	47
3 รายการยาที่ห้ามแบ่ง/บด หรือเคี้ยวบด	48
4 ยาที่ควรพร้อมฉลากช่วยหรือคำแนะนำพิเศษในการใช้ยา	49
5 ยาที่มีเทคนิคพิเศษในการใช้	51
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมภาคบังคับ (ศ.ศ.ภ.ท.)	
วาระ 2565-2567	

การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม : นิสิต/นักศึกษาสามารถอธิบายและปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้ได้

1. ความรับผิดชอบ และบทบาทของเภสัชกรชุมชน
2. การให้บริการเภสัชกรรมแก่ผู้มารับบริการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ และจรรยาบรรณ
3. การตอบคำถามทางยาและการให้บริการความรู้ด้านยาและการส่งเสริมสุขภาพ
4. การบริหารจัดการร้านยาตามวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชน (GPP)

คุณสมบัติของนิสิต/นักศึกษา

1. เป็นนิสิต/นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะเภสัชศาสตร์ซึ่งผ่านการเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรและมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละสถาบัน
2. ต้องไม่ลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นใดในช่วงวันและเวลาเดียวกันกับที่มีกิจกรรมของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ
3. ต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองโดยชอบธรรม และได้จัดทำประกันภัยอุบัติเหตุประเภทใดประเภทหนึ่งตลอดระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

การเตรียมการก่อนการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

1. การเตรียมการติดต่อ และสอบถามข้อมูลแหล่งฝึก
2. การเตรียมนิสิต/นักศึกษาก่อนออกฝึกปฏิบัติงาน นิสิต/นักศึกษาทุกคนจะได้รับการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ในประเด็นต่อไปนี้
  - 2.1 วัตถุประสงค์ในการฝึกปฏิบัติงาน
  - 2.2 ระเบียบ ข้อบังคับในการฝึกปฏิบัติงาน
  - 2.3 ระบบงาน โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ในภาพรวมของแหล่งฝึกระดับต่าง ๆ
  - 2.4 การประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน

ข้อควรปฏิบัติในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

1. นิสิต/นักศึกษา จะต้องมีกิริยา มารยาท วินัยและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดย
  - 1.1 ตรงต่อเวลา และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อการฝึกปฏิบัติงาน
  - 1.2 มีสัมมาคารวะ มารยาทอ่อนน้อม พุดจาสุภาพเรียบร้อย รู้จักกาลเทศะและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น
  - 1.3 มีความประพฤติดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
  - 1.4 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
  - 1.5 ให้ความเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งฝึก

2. นิสิต/นักศึกษาต้องตั้งใจฝึกปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดทักษะในระดับวิชาชีพ (professional skill) โดยมุ่งเน้นการศึกษาในลักษณะของ active learning คือ การอภิปรายซักถาม การสังเกตการณ์ การลงมือปฏิบัติ และการค้นคว้าเอกสารมากกว่าการฝึกปฏิบัติแบบ passive learning คือ การเข้าฟังการบรรยาย
3. นิสิต/นักศึกษาต้องมีความตั้งใจ และมีความรับผิดชอบที่จะฝึกปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก
4. ในแต่ละวัน นิสิต/นักศึกษาจะต้องลงบันทึกกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในสมุดบันทึกการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพทุกขั้นตอน โดยมีอาจารย์เภสัชกรหัวหน้างาน หรือ ผู้รับผิดชอบการฝึกในแต่ละกิจกรรมลงนามกำกับ และนำส่งสมุดบันทึกการฝึกปฏิบัติงานกลับมายังคณะเภสัชศาสตร์ภายในเวลาที่กำหนด
5. นิสิต/นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติงานให้ครบตามกำหนดเวลา ในกรณีที่จำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงานไม่ครบตามที่คณะเภสัชศาสตร์กำหนด นิสิต/นักศึกษาจะต้องทำการฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม หากไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันควรตามดุลยพินิจของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกและอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ นิสิต/นักศึกษานั้นจะถูกปรับให้ตกในวิชานี้
6. นิสิต/นักศึกษาต้องปฏิบัติตาม **“ระเบียบว่าด้วยการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพนิสิต/นักศึกษาเภสัชศาสตร์ของสถาบันที่ตนเองสังกัด”** และห้ามนิสิต/นักศึกษาประพฤติตนไปในทางเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ซึ่งระบุไว้ใน **“ข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนิสิต/นักศึกษา”** และข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบันที่ตนเองสังกัด
7. ในกรณีที่นิสิต/นักศึกษามีความขัดแย้งกับเภสัชกร เจ้าหน้าที่ของแหล่งฝึก เพื่อนนิสิต/นักศึกษา ผู้ป่วยหรือประชาชนทั่วไป ถึงขั้นทะเลาะเบาะแว้งหรือทำร้ายร่างกาย อาจารย์เภสัชกรประจำแหล่งฝึกมีสิทธิที่จะปรับลดคะแนนนิสิต/นักศึกษาลงได้ และโปรดแจ้งให้อาจารย์ในสถาบันที่นิสิต/นักศึกษานั้นสังกัดได้รับทราบด้วย
8. ในกรณีที่นิสิต/นักศึกษาระทำการทุจริต หรือส่อเจตนาในทำนองทุจริต ณ แหล่งฝึก ไม่ว่าจะ เป็นทรัพย์สินส่วนบุคคลหรือส่วนราชการ (เช่น เงิน ยา พัสตุต่าง ๆ) ก็ตาม ถือว่าเป็นการกระทำผิดที่ร้ายแรง และจะถูกปรับให้ตกในวิชานี้ทันที รวมถึงการดำเนินคดีตามกฎหมาย
9. ห้ามนิสิต/นักศึกษาเล่นการพนัน หรือดื่มสุราในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานในทุกสถานที่ หากฝ่าฝืนทางคณะเภสัชศาสตร์จะปรับให้ตกในวิชานี้ทันที
10. นิสิต/นักศึกษาที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงาน ให้ติดต่อโดยตรงที่คณะกรรมการดำเนินงานการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ หรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการหรือรองคณบดีที่รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติงานของแต่ละสถาบัน

รูปแบบของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรม

ในประเทศไทยมีร้านยาหลายประเภท แต่การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมในร้านยาสามารถแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบ [ปรับปรุงจากวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของ American Association of Colleges of Pharmacy (AACP)] คือ

1. การสัมผัสกับการทำงานของเภสัชกรในแหล่งฝึก (exposure) นิสิต/นักศึกษาจะได้ฟังสรุปบรรยาย สังเกตและสัมผัสกับการทำงานของเภสัชกรในแหล่งฝึก แต่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานจริงได้ การฝึกปฏิบัติงานแบบนี้จะทำให้ นิสิตเข้าใจกิจกรรมต่าง ๆ และตระหนักถึงบทบาทของเภสัชกร

2. การร่วมฝึกปฏิบัติงาน (participation) นิสิต/นักศึกษาจะได้ฝึกปฏิบัติงานจริงตามวิธีปฏิบัติ (work instruction) ของแหล่งฝึกร่วมกับบุคลากรต่าง ๆ และสามารถปรึกษาเภสัชกรแหล่งฝึก (preceptor) เมื่อต้องการ หรือตามเวลาที่กำหนด การฝึกปฏิบัติงานแบบนี้จะทำให้ นิสิตเข้าใจและมีทักษะต่าง ๆ รวมทั้งตระหนักถึงบทบาทของเภสัชกรในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง

3. การฝึกปฏิบัติงานภายใต้การดูแลของเภสัชกรแหล่งฝึกอย่างใกล้ชิด (clerkship) นิสิต/นักศึกษา จะได้ฝึกปฏิบัติงานจริงตามวิธีปฏิบัติ (work instruction) ของแหล่งฝึกและได้รับคำแนะนำโดยตรงจากเภสัชกรแหล่งฝึกอยู่ตลอดเวลา การฝึกปฏิบัติงานแบบนี้จะทำให้ นิสิตมีความสามารถขั้นพื้นฐาน (minimal competency) และซึมซับลักษณะของเภสัชกรแหล่งฝึกซึ่งเป็นเภสัชกรต้นแบบ

4. การฝึกปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง (independent practice or study) นิสิต/นักศึกษา จะได้ฝึกปฏิบัติงานบางอย่างตามที่ได้รับมอบหมายซึ่งจะช่วยฝึกความคิดสร้างสรรค์ ทักษะต่าง ๆ และความรับผิดชอบซึ่งมีความสำคัญอย่างมากต่อการทำงานของเภสัชกร รวมทั้งอาจมีการอภิปรายกลุ่มย่อย (small group discussion) เพื่อนำเสนอผลงานหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ

การฝึกปฏิบัติงานทั้ง 4 รูปแบบนี้มีข้อดีและข้อเสีย รวมทั้งมีข้อจำกัดทั้งในแง่ของ แหล่งฝึกเภสัชกร แหล่งฝึก ผู้ฝึกปฏิบัติงาน งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์และเวลาที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติงาน อาจารย์แหล่งฝึกสามารถเลือกให้การฝึกปฏิบัติได้ตามความเหมาะสมของระดับความรู้ของผู้ฝึกปฏิบัติงาน

กิจกรรม

ลักษณะของกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานกำหนดให้นิสิต/นักศึกษาเรียนรู้ด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด คือ

1. การฝึกทักษะโดยปฏิบัติงานจริงด้วยวิธีต่าง ๆ คือ การสังเกตและสัมผัส (exposure) การร่วมฝึกปฏิบัติงาน (participation) การฝึกปฏิบัติงานภายใต้การดูแลของเภสัชกรแหล่งฝึกอย่างใกล้ชิด (clerkship) การจัดฝึกปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง (independent)
2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทางคณะฯ ได้จัดทำแบบกิจกรรมต่าง ๆ ให้นิสิต/นักศึกษาได้ค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตนเองพร้อมให้เภสัชกรแหล่งฝึกช่วยตรวจให้ความเห็น ทั้งนี้เพื่อให้การฝึกปฏิบัติงานเป็นไปอย่าง active learning
3. การสอบประเมินผล โดยให้นิสิต/นักศึกษาได้สาธิตหรือทำกิจกรรมให้เภสัชกรแหล่งฝึกให้คะแนน เพื่อเป็นการทดสอบว่ามีทักษะในสิ่งที่ได้ฝึกปฏิบัติได้ดีเพียงใด

ตารางที่ 1 กรอบกิจกรรมต่าง ๆ

กิจกรรม	การฝึกทักษะ	เรียนรู้ด้วยตนเอง (แบบกิจกรรม)	การสอบประเมินผล
กิจกรรมที่ 1 : บทบาทหน้าที่เภสัชกรชุมชน			
บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณของเภสัชกรชุมชน	E	รย.1	-
กิจกรรมที่ 2 : การบริการเภสัชกรรมชุมชน (ทักษะและความรู้ในการจ่ายยา 2 ครั้ง)			
2.1) การสัมภาษณ์ประวัติ และวิเคราะห์โรคเบื้องต้น	E/P	-	} แบบปรย.1
2.2) การจัดบรรจุยาก่อนจ่ายให้กับผู้ป่วย	E/P	-	
2.3) การส่งมอบยาให้กับผู้ป่วย	P/C	-	
2.4) การคัดกรองผู้ที่มีความเสี่ยง การเติมยา (refill) ในโรคเรื้อรังที่ไม่ติดต่อ และสังเกตการดูแลผู้ป่วยอย่างมีระบบ	P/C	-	
2.5) การแนะนำการใช้ยาที่มีเทคนิคพิเศษ	P/C	-	
2.6) การส่งต่อผู้ป่วย	E	-	
2.7) การค้นหาปัญหาที่เกิดจากการใช้ยา	E	รย.5	
2.8) การให้บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น ๆ	E	รย.4 รย.5	
2.9) การบริหารความเสี่ยงในการจ่ายยา	E	รย.2	
กิจกรรมที่ 3 : การบริการด้านวิชาการ-บริการชุมชน			
3.1) การตอบคำถามทางยา (เภสัชสนเทศ)	C	รย.3	-
3.2) การให้ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค เช่น การเลิกบุหรี่ การวางแผนครอบครัว การรับประทานอาหาร และสมุนไพร ฯลฯ)	P/C	-	-
3.3) การจัดทำสื่อให้ความรู้แก่ประชาชน (1 ครั้ง)	I	รย.6	แบบ ปรย.3
3.4) กิจกรรมพิเศษเพิ่มเติมอื่นๆ เช่น กิจกรรมร่วมกับองค์กรวิชาชีพ, กิจกรรมตามนโยบายสาธารณสุข		รย.7	-
กิจกรรม 4 : การบริหารจัดการ			
4.1) การขอใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ	E	-	-
4.2) มาตรฐานที่ดีในการตกแต่งร้านยา	E	-	-
4.3) การบริหารเวชภัณฑ์ (การคัดเลือก จัดซื้อ จัดเก็บ)	E	รย.1	-
4.4) การตั้งราคาขาย	E	-	-
4.5) การจัดการเชิงธุรกิจและวิชาชีพ	E	-	-
กิจกรรม 5 : การพัฒนาความรู้ทางวิชาการ			
รายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย (2 ครั้ง)	I	-	แบบ ปรย.2

E = Exposure การสังเกตและสัมผัสกับการทำงานของเภสัชกรในแหล่งฝึก C = Clerkship การฝึกปฏิบัติงานภายใต้การดูแลของเภสัชกรแหล่งฝึกอย่างใกล้ชิด
P = Participation การฝึกปฏิบัติงานจริงตามกรอบงานของแหล่งฝึกร่วมกับบุคลากรต่าง ๆ I = Independent การฝึกปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง

หมายเหตุ : ความรู้เฉพาะโรค/อาการที่นักศึกษาในระดับนี้ควรมีความรู้พื้นฐาน มีดังนี้

1. Musculoskeleta
  - 1.1 Osteoarthritis
  - 1.2 Osteoporosis
  - 1.3 Rheumatoid arthritis
  - 1.4 Gout
2. Cardiovascular
  - 2.1. Hypertension
  - 2.2. Stable heart failure
  - 2.3. Coronary artery disease
  - 2.4. Dyslipidemias
  - 2.5 Venous thromboembolism
3. Dermatologic
  - 3.1 Urticaria
  - 3.2 Superficial fungal infections
  - 3.3 Acne
  - 3.4 Eczema
  - 3.5 Herpes
  - 3.6 Wound
  - 3.7 Seborrheic dermatitis
  - 3.8 Psoriasis
4. Endocrine
  - 4.1 Diabetes mellitus without complication
  - 4.2 Hypothyroidism, Hyperthyroidism
  - 4.3 Obesity
5. Gastrointestinal
  - 5.1. Gastroesophageal reflux disease
  - 5.2. Nausea and vomiting
  - 5.3. Dyspepsia, Peptic ulcer disease
  - 5.4. Diarrhea and constipation, hemorrhoid
  - 5.5. Stress ulcer disease
  - 5.6. Hepatitis B virus
  - 5.7. Inflammatory bowel disease

6. Hematologic
  - 6.1. Anemia (malnutrition)
  - 6.2. Hemolytic anemia (G6PD deficiency, thalassemia; เน้นยาที่ต้องระวัง)
7. Immunologic
  - 7.1. Allergic rhinitis
  - 7.2. Hypersensitivity reactions
  - 7.3. Systemic lupus erythematosus
  - 7.4. การให้วัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคเบื้องต้นตามระบบ
Expanded program of immunization of Thailand
8. Infectious diseases
  - 8.1. HIV infection without opportunistic infections
  - 8.2. Parasitic infections (หิด เหา พยาธิ)
  - 8.3. Sexually transmitted diseases & vaginitis
  - 8.4. Tuberculosis
  - 8.5. Upper respiratory tract infections: common cold, pharyngitis, purulent rhinitis, otitis media, sinusitis
  - 8.6. Urinary tract infections: cystitis
  - 8.7. Pneumonia
9. Neurologic
  - 9.1 Headache (migraine, tension)
  - 9.2 Epilepsy, status epilepticus
  - 9.3 Pain management
  - 9.4 Stroke
  - 9.5 Peripheral neuropathy
  - 9.6 Parkinson disease
  - 9.7 Dementia, Alzheimer's disease
10. Psychiatric
  - 10.1. Drug and alcohol abuse
  - 10.2. Tobacco dependence and cessation
  - 10.3. Anxiety/depression
  - 10.4. Insomnia
11. Pulmonary
  - 11.1 Asthma
  - 11.2 Chronic obstructive pulmonary disease

- 12. Gynaecologic
  - 12.1. Dysmenorrhea
  - 12.2. Oral contraceptives
  - 12.3. Hormonal replacement therapy
  - 12.4. Urinary incontinence
- 13. Eye disorder
  - 13.1 Conunctivitis
  - 13.2 Hordeolum
  - 13.3 Contact Lens
  - 13.4 รีดสีดวงตา ต้อหิน ต้อกระจก แผลที่ตา
- 14. Oncologic
  - 14.1 Lung cancer
  - 14.2 Breast cancer
  - 14.3 Cervical cancer
  - 14.4 Colon cancer
- 15. Renal
  - 15.1 Acute kidney injury (AKI)
  - 15.2 Chronic kidney diseases (CKD)
  - 15.3 Fluid and electrolyte disorder

ระยะเวลาของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

ระยะเวลาของการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมโรงพยาบาล รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ หรือ 25 วันตามปฏิทิน (8 ชั่วโมง/วัน) และไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง นิสิต/นักศึกษาทุกคนควรผ่านการฝึกปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มงาน/ฝ่ายเภสัชกรรม โดยจัดแบ่งการฝึกดังนี้ คือ

1. บทบาทของเภสัชกรชุมชน
2. การบริการเภสัชกรรมชุมชน
3. การบริการด้านวิชาการ-บริการชุมชน
4. การบริหารจัดการ
5. การพัฒนาความรู้ด้านวิชาการ

การนิเทศงานการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

อาจารย์จากคณะเภสัชศาสตร์จะออกนิเทศการฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่ที่นิสิต/นักศึกษาได้ไปฝึกปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อติดตามผลการฝึกปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษาตามแหล่งฝึกปฏิบัติงานต่าง ๆ
2. เพื่อรับทราบปัญหาของแหล่งฝึกและนิสิต/นักศึกษาที่ไปฝึกปฏิบัติงาน
3. เพื่อช่วยประสานงานและให้คำปรึกษาแนะนำ และได้ร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติงานกับเภสัชกรแหล่งฝึก
4. เพื่อให้อาจารย์ผู้นิเทศได้รับรู้ถึงสภาพของแหล่งฝึก

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การประเมินผลที่เปิดเผยให้นิสิต/นักศึกษาได้รับทราบโดยตรง เพื่อการปรับปรุงตนเองในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย แบบประเมินผลคุณลักษณะทางวิชาชีพเภสัชกรรม-พฤติกรรม แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ การฝึกปฏิบัติงาน

2. การประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานในภาพรวม เพื่อสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษาว่าสมควรผ่านหรือไม่ผ่านในระดับใด ซึ่งอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกเป็นผู้ประเมินให้คะแนนส่งให้กับทางคณะฯ โดยตรง พร้อมให้ข้อเสนอแนะได้โดยอิสระในเชิงพฤติกรรมของนิสิต/นักศึกษาแต่ละคน

ในการประเมินให้คะแนนสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษาว่าสมควรผ่านหรือไม่ผ่าน ในระดับใด ประกอบด้วย

1. การประเมินจากอาจารย์แหล่งฝึก โดยแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

- 1.1 แบบประเมินการปฏิบัติตนของนิสิต/นักศึกษา โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะทางวิชาชีพเภสัชกรรมของแต่ละคน ในภาพรวมตลอดการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ
- 1.2 แบบประเมินความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษา ในภาพรวมตลอดการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ
- 1.3 การเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning) ประเมินจากการทำแบบกิจกรรม
- 1.4 การสอบประเมินผลระหว่างฝึกปฏิบัติงาน โดยอาจารย์แหล่งฝึกสอบประเมินผลในกิจกรรมที่กำหนดหรือมอบหมาย คือ ทักษะและความรู้ในส่งมอบยา การให้สุขศึกษา การนำเสนอรายงานวิชาการและรายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย

2. การประเมินจากอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ เป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละสถาบัน

การประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานมีทั้งการให้คะแนนเป็นเกรด และเป็น S และ U ขึ้นกับแต่ละสถาบัน โดยสัดส่วนของคะแนนที่ใช้ในการประเมินทั้งจากอาจารย์แหล่งฝึกและจากอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละสถาบัน

แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเกษตรกรรม

(นิสิต/นักศึกษา ต้องส่งบันทึกการฝึกปฏิบัติงานแก่เกษตรแหล่งฝึกอย่างสม่ำเสมอ
การส่งงานไม่ตรงเวลา หรือการรบกวนส่งงานในวันท้าย ๆ ของการฝึก
จะมีผลต่อการประเมินพฤติกรรม ในด้านความรับผิดชอบและความใส่ใจในงานของนิสิต/นักศึกษา)

บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณของเภสัชกร

1. จากการฝึกปฏิบัติงานในร้านยา นิสิต/นักศึกษา คิดว่าเภสัชกรชุมชนมีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบอย่างไรต่อผู้บริโภค ชุมชน และสังคมอย่างไร

บทบาทการทำงานของร้านยา แหล่งฝึกที่ทำงาน	การทำงานเชิงรับ	การทำงานเชิงรุก
1. ผู้บริโภค		
2. ชุมชน/สังคม		

2. นิสิต/นักศึกษามีแนวทางการพัฒนาต่อยอดบทบาทของร้านยาแหล่งฝึกของท่านในอนาคตอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สรุป แนวทางการรักษามาตรฐานวิชาชีพเภสัชกรรม และวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชน (GPP)

.....

.....

.....

.....

4. นิสิต/นักศึกษามีแนวทางอย่างไรในการบริหารจัดการร้านยาเพื่อผลกำไรและความอยู่รอดเชิงธุรกิจ

.....

.....

.....

5. นิสิต/นักศึกษาได้เรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน

.....
.....
.....
.....

6. การบริหารจัดการร้านยา ในแง่ของการบริหารเวชภัณฑ์ และการจัดการการตลาดของแหล่งฝึกปฏิบัติงาน มีกระบวนการบริหารจัดการอย่างไร จงอธิบายให้ชัดเจน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะของอาจารย์แหล่งฝึก

.....
.....
.....
.....

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก ..... วันที่ .....

บันทึกการวิเคราะห์ความคลาดเคลื่อนทางยาและความเสี่ยง (Medication Errors and Risks)

คำแนะนำ ให้นิสิต/นักศึกษาขอความอนุเคราะห์อาจารย์แหล่งฝึก บันทึกเหตุการณ์ที่อาจเกี่ยวข้องกับความคลาดเคลื่อนทางยาและความเสี่ยง เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาทบทวน และร่วมศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลระบบการจัดการยาและระบบบริการของแหล่งฝึก แล้วเขียนบันทึกเรื่องเล่าถึงวิเคราะห์จากเหตุการณ์วิกฤติที่มีการกระทำจริง (critical action-oriented assessment method) ดังนี้

1. เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เมื่อใด ที่ไหน บรรยากาศของเหตุการณ์ในรายละเอียด (what happen)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ใครเกี่ยวข้องบ้างในเหตุการณ์นั้น แต่ละคนกำลังทำ (action) อะไรอยู่ แต่ละคน พูดแสดง อากาาร แสดงอารมณ์ ได้เสียง หรือ ตอบโต้ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ขณะนั้นนิสิต/นักศึกษา “รู้สึก (feel)” “คิด (think)” และ “แสดงออก (action)” อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ความคลาดเคลื่อนทางยาที่เกิดขึ้นนี้จำแนกตามความรุนแรงของเหตุการณ์ได้ในระดับใด (A to I) เนื่องจากปัจจัยหรือขั้นตอนอะไรในระบบการจัดการยาและระบบบริการของแหล่งฝึก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผลลัพธ์หรือกระทบอะไรที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าว

.....
.....
.....
.....

5) จากเหตุการณ์นั้น นิสิต/นักศึกษาได้เรียนรู้อะไรบ้าง ถ้านักศึกษาจะวิเคราะห์ใช้แนวคิด (concept) หรือเครื่องมือ (tools) การจัดการความเสี่ยงแบบไหนมาสร้างแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงนี้ขึ้นมาอีก เพราะอะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะของอาจารย์แหล่งฝึก

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก ..... วันที่ .....

บริการเภสัชสนเทศ

วันที่รับคำถาม .....เวลา.....น. วันที่ตอบคำถาม .....เวลา.....น.

ผู้ถามคือ ( ) ผู้รับบริการ ( ) เภสัชกร ( ) อื่น ๆ ระบุ.....

- ประเภทคำถาม ( ) Identification & Availability ( ) Pharmacokinetics ( ) Interaction
- ( ) Therapeutic use & Pharmacotherapy ( ) Pharmaceutics
- ( ) ADR & Side effect ( ) Toxicity/poisoning
- ( ) Pregnancy/Lactation ( ) Dosage/Administration
- ( ) Herbal/Conventional medicine
- ( ) Dietary supplement ( ) Cosmetic
- ( ) Others.....

คำถาม

.....
.....

คำตอบ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความพึงพอใจของผู้ถาม ( ) น้อยที่สุด ( ) น้อย ( ) ปานกลาง ( ) มาก ( ) มากที่สุด
เอกสารอ้างอิง .....

.....
.....

ข้อเสนอแนะของอาจารย์แหล่งฝึก

.....
.....

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก .....วันที่ .....

แบบบันทึกกรณีศึกษาโรคของระบบประสาทและสมอง

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบบันทึกกรณีศึกษาโรคของระบบทางเดินหายใจ

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบบันทึกกรณีศึกษาโรคของระบบทางเดินอาหาร

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบบันทึกกรณีศึกษาโรคของระบบทางเดินปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธุ์

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบบันทึกกรณีศึกษาโรคของระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบบันทึกกรณีศึกษาโรคของระบบผิวหนัง

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบบันทึกกรณีศึกษาโรคของระบบตา หู คอ จมูก

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบบันทึกกรณีศึกษาการให้บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพและสมุนไพร

ผู้ป่วยเพศ ..... สถานภาพ โสด คู่ หม้าย อายุ .....ปี น้ำหนัก ..... กก. สูง ..... ซม.
 อาการสำคัญ.....

ประวัติการแพ้ยา โรคประจำตัว ยาที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน.....

ชื่อผลิตภัณฑ์ที่จ่าย.....รูปแบบของตำรับ.....

เลขทะเบียนผลิตภัณฑ์.....

สารสำคัญในการออกฤทธิ์.....

วิธีใช้.....

เหตุผล	ข้อมูล	หมายเลข Reference (ถ้ามี)
Indication:		
Efficacy:		
Safety:		
Adherence:		
Cost:		

เอกสารอ้างอิง (APA หรือ Vancouver style).....

ผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ทดแทน.....

คำแนะนำเพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจปัญหาสุขภาพและการดูแลตัวเองอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะของอาจารย์แหล่งฝึก

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก .....วันที่ .....

หากมีกรณีศึกษาที่น่าสนใจต้องการบันทึกเพิ่มเติม ให้สำเนาแบบบันทึกนี้ได้

แบบบันทึกกรณีศึกษากลุ่มโรค.....

ข้อมูลของผู้ป่วย			
เพศ	อายุ.....	น้ำหนัก.....	ส่วนสูง.....
อาการสำคัญ			
.....			
รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (ความเจ็บป่วยในอดีต, โรคประจำตัว, ยาที่ใช้ประจำ, อาชีพ, ประวัติครอบครัว-สังคม)			
.....			
.....			
ประวัติการแพ้ยา.....			
การรักษา			
การวินิจฉัยเบื้องต้น.....			
สาเหตุ/ปัจจัยส่งเสริม.....			
.....			
เป้าหมายการรักษา			
การเลือกใช้ยา			
ยา (ขนาด/ความแรง/จำนวน)	วิธีใช้ยา	เหตุผล	ยาที่สามารถใช้ทดแทนได้ (reference)
การให้คำแนะนำการปฏิบัติตน			
.....			
.....			
.....			
References			
.....			
.....			
.....			
ข้อเสนอแนะของอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก			
.....			
.....			
ลงนามอาจารย์แหล่งฝึก			วันที่

แบบรายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย 1 (Case Report 1)
SOAP NOTE

ผู้ป่วยเพศ ..... สถานภาพ ..... อายุ ..... ปี
 ใช้น้ำหนัก ..... กก. สูง ..... ซม.

Problem:.....

Subjective (S) & Objective (O):

อาการสำคัญ.....

ประวัติการแพ้ยา โรคประจำตัว ประวัติความเจ็บป่วยในอดีต ค่าผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ยาที่ใช้อยู่ หรืออื่น ๆ

Assessment (A):

การวินิจฉัยเบื้องต้น.....

อภิปรายการคัดเลือกยาที่จ่าย ทั้งในแง่ข้อบ่งชี้ ประสิทธิภาพ ความปลอดภัย การใช้ยาตามสั่ง และราคา

Plan (P):

รายการยาที่จ่าย .....

ข้อแนะนำและข้อควรระวังในการใช้ยา

คำแนะนำอื่น ๆ (เช่น การปฏิบัติตัว การออกกำลังกาย อาหารและอื่น ๆ)

S = อาการของผู้ป่วยหรืออะไรก็ตามที่สามารถสังเกตได้จากผู้ป่วย   O = การตรวจร่างกาย ผลตรวจจากห้องปฏิบัติการ รวมถึงยาที่ผู้ป่วยใช้อยู่
 A = ประเมินปัญหาและวางแผนการรักษา   P = เริ่มหรือแนะนำแผนการรักษา

การทบทวนรายละเอียดของโรคและการรักษา:
สาเหตุ/ปัจจัยเสี่ยงของโรค

.....
.....
.....
.....
.....

อาการ

.....
.....
.....
.....
.....

แนวทาง/เป้าหมายการรักษา/การเลือกใช้ยา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำแนะนำ

.....
.....
.....
.....

3. เอกสารอ้างอิง (อย่างน้อย 3 เล่ม)

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะของอาจารย์แหล่งฝึก

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก ..... วันที่ .....

ผลการประเมิน ( ) ต้องปรับปรุง ( ) พอใช้ ( ) ดี ( ) ดีมาก

แบบรายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย 1 (Case Report 2)

SOAP NOTE

ผู้ป่วยเพศ .....

สถานภาพ .....

อายุ ..... ปี

น้ำหนัก ..... กก.

สูง ..... ซม.

Problem:.....

Subjective (S) & Objective (O):

อาการสำคัญ.....

ประวัติการแพ้ยา โรคประจำตัว ประวัติความเจ็บป่วยในอดีต ค่าผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ยาที่ใช้อยู่ หรืออื่น ๆ

Assessment (A):

การวินิจฉัยเบื้องต้น.....

อภิปรายการคัดเลือกยาที่จ่าย ทั้งในแง่ข้อบ่งใช้ ประสิทธิภาพ ความปลอดภัย การใช้ยาตามสั่ง และราคา

Plan (P):

รายการยาที่จ่าย .....

ข้อแนะนำและข้อควรระวังในการใช้ยา

คำแนะนำอื่นๆ (เช่น การปฏิบัติตัว การออกกำลังกาย อาหารและอื่น ๆ)

S = อาการของผู้ป่วยหรืออะไรก็ตามที่สามารถสังเกตได้จากผู้ป่วย   O = การตรวจร่างกาย ผลตรวจจากห้องปฏิบัติการ รวมถึงยาที่ผู้ป่วยใช้อยู่   A = ประเมินปัญหาและวางแผนการรักษา   P = เริ่มหรือแนะนำแผนการรักษา

การทบทวนรายละเอียดของโรคและการรักษา:
สาเหตุ/ปัจจัยเสี่ยงของโรค

.....
.....
.....
.....
.....

อาการ

.....
.....
.....
.....
.....

แนวทาง/เป้าหมายการรักษา/การเลือกใช้ยา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำแนะนำ

.....
.....
.....
.....

3. เอกสารอ้างอิง (อย่างน้อย 3 เล่ม)

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะของอาจารย์แหล่งฝึก

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก ..... วันที่ .....

ผลการประเมิน ( ) ต้องปรับปรุง ( ) พอใช้ ( ) ดี ( ) ดีมาก

สื่อความรู้สู่ประชาชน

ข้อเสนอแนะในการจัดทำสื่อความรู้สู่ประชาชน

1. เสนอหัวข้อและรูปแบบสื่อที่จะนำเสนอต่ออาจารย์แหล่งฝึก (ภายในสัปดาห์ที่ 2)
2. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้และจัดทำสื่อ (ภายในสัปดาห์ที่ 3)
3. นำเสนอสื่อความรู้สู่ประชาชน (ควรมีเวลาในการเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ก่อนสิ้นสุดการฝึกงาน)
4. ประเมินผลสื่อโดยผู้ให้บริการ (นิสิต/นักศึกษาสามารถคิดรูปแบบในการประเมินผลได้ด้วยตนเอง)

1. ชื่อเรื่อง.....

2. วัตถุประสงค์

☐ แนะนำการใช้ยา ใช้อย่างสมเหตุผล	☐ แจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ
☐ แนะนำการใช้สมุนไพร ผลิตภัณฑ์สุขภาพ	☐ แจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับโรค
☐ แนะนำวิธีดูแลสุขภาพเบื้องต้น การป้องกันโรค	☐ แจ้งข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ
☐ เพื่อประชาสัมพันธ์ร้านยา	☐ เผยแพร่บทบาทวิชาชีพเภสัชกรรม
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	

3. ประเภทสื่อ

☐ แผ่นพับ	☐ เว็บไซต์ เพลง บล็อก สื่อออนไลน์
☐ ป้ายประกาศ	☐ หนังสือ
☐ คลิปวิดีโอ คลิปเสียง	☐ บทความวิชาการ
☐ สปอตวิทยุ สปอตโทรทัศน์	☐ แอปพลิเคชัน โปรแกรม
☐ อื่น ๆ	

4. เนื้อหาสำคัญ ประกอบด้วย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. วิธีการเผยแพร่สื่อ

- แจกประชาชน   ติดที่ร้าน   สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์
- สถานที่อื่น ๆ .....
- อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ แอปพลิเคชัน โปรแกรม (ระบุชื่อเว็บไซต์, แอปพลิเคชัน โปรแกรม, shortcut link, ติดภาพ QR code)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- อื่น ๆ .....

6. ผลการดำเนินการ (จำนวนผู้รับสื่อ ผู้ชม ผู้ให้ความสนใจ ความพึงพอใจ อื่น ๆ) และอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ข้อเสนอของอาจารย์แหล่งฝึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก ..... วันที่.....

คำชี้แจงการประเมินผล
สำหรับอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก

เรียน อาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก

ด้วยคณะกรรมการ การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรม ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ศ.ศ.ภ.ท.) ได้ปรับปรุงวิธีการประเมินผลนิสิต/นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานใหม่เพื่อให้การประเมินผลสามารถใช้ประโยชน์ทั้งต่อนิสิต/นักศึกษาในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง และสามารถใช้ในการประเมินผล การเรียนการสอนว่าผ่านหรือไม่ผ่านในระดับใด จึงได้จัดทำชุดการประเมินผลเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. การประเมินผลที่เปิดเผย สามารถเปิดเผยให้นิสิต/นักศึกษาได้รับทราบโดยตรง เพื่อการปรับปรุงตนเองในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย แบบประเมินทักษะและความรู้ในการจ่ายยา (ปรย.1) แบบประเมินผลคุณลักษณะทางวิชาชีพเภสัชกรรม-พฤติกรรม (ปรย.2) แบบประเมินผลดังกล่าว บรรจุอยู่ในคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน เมื่ออาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกได้ประเมินผลเรียบร้อยแล้วให้จัดส่งคืนให้นิสิต/นักศึกษารับทราบโดยตรง

2. การประเมินผลที่ไม่เปิดเผย คือแบบสรุปประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานในภาพรวม (ปรย.3) เพื่อสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษาว่าสมควรผ่านหรือไม่ผ่านในระดับใด (ร้อยละ) และอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกสามารถให้ข้อเสนอแนะในเชิงพฤติกรรมของนิสิต/นักศึกษาแต่ละคนได้โดยอิสระเพื่อให้ทางคณะได้รับทราบและดำเนินการต่อไป แบบประเมินผลนี้จะได้ใส่ซองปิดผนึกถึงอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกโดยตรง เมื่ออาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกได้ประเมินผลเรียบร้อยแล้วให้ปิดผนึกส่งคืนกลับมายังคณะเภสัชศาสตร์ของแต่ละสถาบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

คณะกรรมการ การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ภาคบังคับ
ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ศ.ศ.ภ.ท.)
มกราคม 2566

แบบประเมินทักษะและความรู้ในการจ่ายยา

คำอธิบาย

Mini-CEx (Mini clinical evaluation) เป็นการประเมินแบบ workplace-based assessment ที่มุ่งประเมิน ทักษะทางคลินิก (clinical skill) ของนิสิต/นักศึกษา ในสถานการณ์จริง โดยมี อาจารย์แหล่งฝึกเป็นผู้ประเมิน ใน 2 ประเด็น คือ ทักษะการสื่อสาร (psychomotor domain) และความเป็นวิชาชีพ (professional domain) โดยมุ่งเน้นทักษะใน การเผชิญหน้า (encounter) กับผู้ป่วย กระบวนการตัดสินใจ และ การปฏิบัติตามเกณฑ์การสื่อสาร เพื่อให้ได้ผลการสื่อสารที่ดี โดยอาจประเมินหลายครั้ง และประเมินเป็น formative

การเตรียมตัวประเมิน มีขั้นตอนดังนี้

1. อาจารย์แหล่งฝึกขออนุญาตผู้ป่วยว่าจะมีนิสิต/นักศึกษามาฝึกปฏิบัติทักษะในการจ่ายยา
2. อาจารย์แหล่งฝึกแนะนำขั้นตอน เกณฑ์การประเมินแก่นิสิต/นักศึกษาที่เข้ารับการประเมิน
3. อาจารย์แหล่งฝึกให้นิสิต/นักศึกษาปฏิบัติ โดยทำหน้าที่เฝ้าดู และให้การช่วยเหลือเฉพาะเมื่อจำเป็น อาจารย์ไม่ควรช่วยนิสิต/นักศึกษาในการสื่อสาร การสื่อสารจะใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที
4. หลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน อาจารย์แหล่งฝึกให้นิสิต/นักศึกษาสะท้อนกลับ (reflection) และอาจารย์แหล่งฝึกให้การป้อนกลับ (feedback) ผลการประเมินให้นิสิต/นักศึกษาทราบ ใช้เวลาไม่เกิน 5 นาที ดังนี้

Reflection: อาจารย์แหล่งฝึกถามเพื่อให้นิสิต/นักศึกษาสะท้อนกลับ ดังนี้ 1) เมื่อสักครู่นี้ ได้ทำอะไรบ้าง รู้สึกอย่างไร 2) ได้เรียนรู้อะไรบ้าง 3) จะนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคตได้อย่างไร เน้นให้นิสิต/นักศึกษาพรรณนา และอาจารย์แหล่งฝึกคอยปรับแก้ไขหากมีความเข้าใจผิด

Feedback: โดยแจ้งสิ่งที่นิสิต/นักศึกษาปฏิบัติทั้งข้อดีและข้อควรปรับปรุงสลับกัน (feedback sandwich) ในส่วนที่ระบุข้อที่ควรปรับปรุงควรมีลักษณะดังนี้ เป็นความจริง ไม่มีการเพิ่มเติมความเห็น บอกวิธีการแก้ไขที่ชัดเจน

คำชี้แจง ให้อาจารย์แหล่งฝึกพิจารณาความสามารถและระบุคะแนนของนิสิต/นักศึกษาตามเกณฑ์ที่ระบุที่ตรงกับความสามารถของนิสิต/นักศึกษาที่ท่านดูแลมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องหัวข้อที่ประเมิน กรณีไม่สามารถประเมินในหัวข้อนั้นได้ให้ทำเครื่องหมาย ลงตรงช่องประเมินไม่ได้ **ทั้งนี้ควรทำการประเมินนิสิต/นักศึกษาอย่างน้อย 2 ครั้ง และควรให้ feedback นิสิต/นักศึกษาทุกครั้ง โดยจะคิดคะแนนให้จากครั้งที่ทำได้สูงสุด**

ตารางที่ 1 การประเมินทักษะในการจ่ายยา

คำชี้แจงเกณฑ์การประเมิน

- ต้องปรับปรุง หมายถึง ทำได้ แต่ต้องได้รับคำแนะนำจากเภสัชกรแหล่งฝึกอย่างมาก
- พอใช้ (ผ่าน) หมายถึง ทำได้ค่อนข้างครบถ้วน แต่ยังไม่ชำนาญ ต้องการการฝึกฝน/คำแนะนำจากอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก
- ดี หมายถึง ทำได้อย่างครบถ้วนด้วยตนเองอย่างชำนาญ อาจต้องการคำแนะนำจากอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกเล็กน้อย

หัวข้อการประเมิน	สัปดาห์ที่ 1 หรือ 2				สัปดาห์ที่ 5			
	ต้องปรับปรุง	พอใช้ (ผ่าน)	ดี	ประเมินไม่ได้	ต้องปรับปรุง	พอใช้ (ผ่าน)	ดี	ประเมินไม่ได้
1. การซักประวัติครบถ้วน*								
2. การวางตัวกิริยาท่าทางการสนทนา และการตั้งใจฟังข้อมูลกับผู้ป่วย/ผู้รับบริการ								
3. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมด้วยคำถามเปิดและคำถามปิด								
4. ข้อความที่สื่อมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ เข้าใจง่าย								
5. สรุปปัญหาและถามกลับเพื่อตรวจสอบความเข้าใจให้ถูกต้อง ตรงกันกับผู้รับบริการ								

*การซักประวัติครบถ้วน ควรดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

- ใครคือผู้ป่วย อายุเท่าไร
- เพศชายหรือหญิง ถ้าเป็นหญิงกำลังตั้งครรภ์อยู่หรือไม่ หรือกำลังให้นมบุตรหรือไม่
- วันนี้อาการด้วยโรคหรืออาการอะไร มีอาการอื่นร่วมด้วยอีกหรือไม่
- เริ่มมีอาการตั้งแต่เมื่อไร เป็นมานานเท่าไร ความรุนแรงของอาการเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับวันแรก
- เคยมีอาการเช่นนี้มาก่อนหรือไม่
- มีสิ่งใดที่ทำให้อาการแย่ลง (ยา อาหาร หรือการปฏิบัติตัว)/ มีสิ่งใดที่ช่วยให้อาการดีขึ้นหรือไม่
- โรคประจำตัวที่ผู้ป่วยเป็น และยาที่ได้รับ
- อาชีพหรือสถานะแวดล้อมที่อาจเกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วย
- ตอนนี้อาการได้รับยาหรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารอยู่หรือไม่ หรือใช้เพื่อบรรเทาอาการมาก่อนหรือไม่

หัวข้อการประเมิน	สัปดาห์ที่ 1 หรือ 2				สัปดาห์ที่ 5			
	ต้องปรับปรุง	พอใช้ (ผ่าน)	ดี	ประเมินไม่ได้	ต้องปรับปรุง	พอใช้ (ผ่าน)	ดี	ประเมินไม่ได้
6. สรุปการวินิจฉัย แนวทางการรักษา และสื่อสารอธิบายให้กับผู้รับบริการได้								
7. สัมภาษณ์ประวัติแพ้ยา และประวัติอาการไม่พึงประสงค์อื่นนอกเหนือจากการแพ้ยาหรือไม่ (ถ้ามี) มีอาการอย่างไร								
8. การเลือกและเตรียมบรรจุภัณฑ์ ฉลากยา และฉลากช่วยถูกต้อง ครบถ้วน และอ่านง่าย								
9. ยาที่จ่ายครบถ้วน ฉลากยาทุกขนานควรมีข้อมูลต่อไปนี้ - วันที่จ่ายยา - ชื่อผู้ป่วย - ชื่อยา ความแรง และจำนวน - วิธีใช้ยาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย - ฉลากช่วยคำแนะนำหรือคำเตือนที่จำเป็น								
10. การนับจำนวนเม็ดยาด้วยถาดนับ (ถ้ามีการฝึกปฏิบัติ)								
11. การตรวจสอบซ้ำเพื่อลดความคลาดเคลื่อนทางยาก่อนจ่ายยา								
12. การส่งมอบยา - การระบุตัวผู้ป่วยหรือผู้ใช้ยา - อธิบายการใช้ยาด้วยวาจา - แนะนำการปฏิบัติตนสำหรับผู้ป่วย - การปิดการสนทนา								

แบบประเมินความรู้ในการจ่ายยา

หัวข้อการประเมิน	สัปดาห์ที่ 1 หรือ 2				สัปดาห์ที่ 5			
	ต้องปรับปรุง	พอใช้ (ผ่าน)	ดี	ประเมินไม่ได้	ต้องปรับปรุง	พอใช้ (ผ่าน)	ดี	ประเมินไม่ได้
1. ความรู้เกี่ยวกับโรคหรืออาการ								
2. การให้เหตุผลในการเลือกยาที่จ่าย (IESAC*)								
3. ความรู้เกี่ยวกับยาที่จ่าย หรือ การให้คำแนะนำเพิ่มเติม								
4. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ป่วย								

*IESAC คือ Indication, Effective, Safety, Adherence and Cost effective

- ต้องปรับปรุง หมายถึง ทำได้ แต่ต้องได้รับคำแนะนำจากเภสัชกรแหล่งฝึกอย่างมาก
- พอใช้ (ผ่าน) หมายถึง ทำได้ค่อนข้างครบถ้วน แต่ยังไม่ชำนาญ ต้องการการฝึกฝน/คำแนะนำจากอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึก
- ดี หมายถึง ทำได้อย่างครบถ้วนด้วยตนเองอย่างชำนาญ อาจต้องการคำแนะนำจากอาจารย์เภสัชกรแหล่งฝึกเล็กน้อย

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่ออาจารย์แหล่งฝึก..... วันที่ .....

แบบประเมินคุณลักษณะทางวิชาชีพเภสัชกรรม – พฤติกรรม (ร้านยา)

ชื่อแหล่งฝึก ..... ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....
 ผลัดที่..... ฝึกระหว่างวันที่.....

คำชี้แจง ให้อาจารย์แหล่งฝึกพิจารณาความสามารถและระบุคะแนนของนิสิต/นักศึกษาตามเกณฑ์ที่ระบุที่ตรงกับคุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษาที่ท่านดูแลมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องหัวข้อที่ประเมิน **ทั้งนี้ทำการประเมินนิสิต/นักศึกษา 2 ครั้ง และควรให้ feedback นิสิต/นักศึกษาทุกครั้ง**

หัวข้อการประเมิน	สัปดาห์ที่ 1				สัปดาห์ที่ 5			
	ปรับปรุง (1)	พอใช้ (2)	ดี (3)	ดีมาก (4)	ปรับปรุง (1)	พอใช้ (2)	ดี (3)	ดีมาก (4)
1. พฤติกรรม								
1.1 ตรงต่อเวลา								
1.2 ความรับผิดชอบงาน ความสนใจและใส่ใจในการทำงาน								
1.3 มารยาทในการปฏิบัติงาน								
1.4 ความสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงาน								
2. ความใฝ่รู้								
2.1 ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้								
3. ความเป็นวิชาชีพ								
3.1 การแต่งกาย								
3.2 ความเป็นผู้นำ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และมีเหตุผล								
3.3 การปฏิบัติตามระเบียบของหน่วยงาน และมาตรฐานวิชาชีพ								
3.4 การรักษาความลับของผู้ป่วย								
4. ทักษะการสื่อสาร								
4.1 การสื่อสารด้วยวาจา								
4.2 การใช้ท่าทาง น้ำเสียง ใบหน้า และอวัจนภาษาอื่น								

ข้อเสนอแนะ

.....
 .....

ลงชื่อ .....
 (.....)
 อาจารย์แหล่งฝึก/ประทีปตราหน่วยงาน

วันที่ .....

แบบสรุปรประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานในภาพรวม

ชื่อแหล่งฝึก ..... ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....
ผลัดที่..... ฝึกระหว่างวันที่.....

หัวข้อการประเมิน	คะแนนที่ได้ (ร้อยละ) (คะแนนข้อละ 20 คะแนน)
1. พฤติกรรมและการปฏิบัติตนของนิสิต/นักศึกษา เช่น การแต่งกาย มารยาท การปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งฝึก	.....
2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning) ได้แก่ การประเมินผลจากการทำแบบกิจกรรมในคู่มือ, ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	.....
3. ความรู้ และทักษะ ในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน (หลังจากผ่านการฝึกงาน)	.....
4. ความเข้าใจในบทบาทและความรับผิดชอบของเภสัชกรชุมชน (หลังจากผ่านการฝึกปฏิบัติงาน)	.....
5 การประเมินคุณภาพงานที่ได้รับมอบหมายระหว่างฝึกปฏิบัติงาน โดยอาจารย์แหล่งฝึก	.....
คะแนนรวม (100 คะแนน)	.....

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์แหล่งฝึกต่อนิสิต/นักศึกษา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
อาจารย์แหล่งฝึก/ประทับตราหน่วยงาน
วันที่.....

หมายเหตุ : เนื่องจากการประเมินผลผ่านเป็นข้อกำหนดของแต่ละสถาบัน ที่อาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้นแหล่งฝึกอาจใช้เกณฑ์กลางในการประเมินผลดังนี้

ดีมาก	ค่าคะแนนควรอยู่ในช่วง	80 – 100 %
ดี	ค่าคะแนนควรอยู่ในช่วง	70 – 79 %
พอใช้	ค่าคะแนนควรอยู่ในช่วง	60 – 69 %
ต้องปรับปรุง	ค่าคะแนนควรอยู่ในช่วง	< 60 %

เมื่อประเมินผลเรียบร้อยแล้วให้ปิดผนึกส่งคืนกลับมายังคณะเภสัชศาสตร์ของแต่ละสถาบัน

แบบลงเวลาการฝึกปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษา (Community Pharmacy Training Record)

ชื่อ-สกุล.....รหัส.....

สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน.....ช่วงเวลาที่ฝึกปฏิบัติงาน.....

วันที่	เวลาการฝึกปฏิบัติ		จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมที่ฝึกปฏิบัติงาน	เอกสารผู้ควบคุม การฝึกปฏิบัติงาน
	เวลามา	เวลากลับ			

ใบรวมจำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....รหัส.....
 ผลิตที่.....ช่วงเวลาฝึกงาน.....
 สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน.....

สถิติการลา (วัน)				
ลาป่วย	ลากิจ	มาสาย	ขาด	หมายเหตุ
รวมจำนวนที่ฝึก <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> ชั่วโมง คิดเป็น <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> วัน				
ลงชื่อ..... (.....) เกสซ์กรผู้ประสานงานการฝึกหรือเกสซ์กรผู้ดูแล				

คำชี้แจง การนับจำนวนชั่วโมงฝึกงาน

ตามข้อกำหนดการฝึกงานภาคบังคับ กำหนดให้ นิสิต/นักศึกษาต้องมีจำนวนวันในการฝึกไม่น้อยกว่า 25 วัน (8 ชั่วโมง/วัน) ในกรณีที่แหล่งฝึกหยุดดำเนินการในวันหยุดราชการ ให้นิสิต/นักศึกษาฝึกงานโดยมีจำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง และให้วันเริ่มต้นและสิ้นสุดการฝึกงานเป็นไปตามกำหนดของ ศ.ศ.ภ.ท. โดยไม่หยุดฝึกปฏิบัติงานก่อนวันที่กำหนด

สำหรับกำหนดการฝึกปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2566 เป็นดังนี้

*ผลิตที่ 1	วันที่ 20 มี.ค. - 21 เม.ย. 2566
ผลิตที่ 2	วันที่ 24 เม.ย. - 26 พ.ค. 2566
ผลิตที่ 3	วันที่ 29 พ.ค. - 30 มิ.ย. 2566
ผลิตที่ 4	วันที่ 3 ก.ค. - 4 ส.ค. 2566

*ศ.ศ.ภ.ท. กำหนดการฝึกปฏิบัติงานจำนวน 5 สัปดาห์ หรือ 25 วันตามปฏิทิน ซึ่งในแต่ละผลัดอาจมีวันหยุดราชการ หรือมีการประกาศวันหยุดเพิ่มเติมจากรัฐบาล ทำให้มีวันฝึกปฏิบัติงานไม่ครบตามที่กำหนด จึงขอความกรุณาอาจารย์แหล่งฝึก ให้นิสิต/นักศึกษาฝึกงาน หรือจัดกิจกรรมมอบหมาย (assignment) ให้นิสิต/นักศึกษาได้ปฏิบัติเทียบเท่ากับจำนวนวันที่ต้องชดเชย (8 ชั่วโมง/วัน) เพื่อให้มีวันฝึกปฏิบัติงานครบ 25 วันตามที่กำหนด

(จากมติที่ประชุม ศ.ศ.ภ.ท. ครั้งที่ 15/2565 วันที่ 25 พฤศจิกายน 2565)

แบบขออนุญาตลาการฝึกปฏิบัติงาน

วันที่.....

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....รหัส.....

สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน.....

ช่วงเวลาฝึกปฏิบัติงาน.....

ขออนุญาตลาการฝึกปฏิบัติงานในวันที่.....ถึงวันที่.....รวม.....วัน

เหตุผลในการลา.....

.....

.....

.....

และขออนุญาตฝึกปฏิบัติงานชดเชยในวันที่.....ถึงวันที่.....รวม.....วัน

ในระหว่างที่ลาฝึกปฏิบัติงานสามารถติดต่อข้าพเจ้าได้ที่.....

.....โทรศัพท์.....

ความเห็นของเภสัชกรผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

รายละเอียดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงาน

อนุญาต

ไม่อนุญาต เนื่องจาก.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

อาจารย์ประจำแหล่งฝึก/เภสัชกรผู้ควบคุมการฝึก

วันที่.....

คำแนะนำเพิ่มเติมสำหรับนิสิต/นักศึกษาในระหว่างฝึกปฏิบัติงาน

1. สิ่งที่ควรทำ (Dos)

พฤติกรรม	ไม่เคย	บางครั้ง (1-2 ครั้ง)	บ่อยครั้ง (3-5 ครั้ง)	เป็นประจำ (> 5 ครั้ง)
1. มาฝึกปฏิบัติงานตรงเวลา				
2. อยู่ช่วยงานหลังเลิกงาน				
3. มาฝึกงานในวันหยุดหากได้รับมอบหมาย				
4. แต่งกายถูกระเบียบ สะอาด เรียบร้อย				
5. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ				
6. ส่งงานตามเวลาที่กำหนด				
7. กระตือรือร้นในการฝึกงาน				
8. พุดจาไพเราะทั้งต่อผู้ร่วมงานและผู้มารับบริการ				
9. แสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์				
10. ช่วยเหลืองานของแหล่งฝึก เพื่อนร่วมงาน อย่างเต็มใจ				
11. เอาใจใส่ติดตามการใช้จ่ายของผู้ป่วย				

2. สิ่งที่ไม่ควรทำ (Don'ts)

พฤติกรรม	ไม่เคย	บางครั้ง (1-2 ครั้ง)	บ่อยครั้ง (3-5 ครั้ง)	เป็นประจำ (> 5 ครั้ง)
1. ลาหยุดโดยไม่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน				
2. มาสายโดยไม่มีเหตุอันสมควร				
3. กลับก่อนเวลาเลิกงาน				
4. นอนหลับระหว่างเวลาฝึกปฏิบัติงาน				
5. คุยโทรศัพท์มือถือในเวลาที่ฝึกงาน				
6. chat / facebook / twitter / เล่นเกมส์ ระหว่างฝึกงาน				
7. เบื่อหน่ายต่อการฝึกงาน				
8. หงุดหงิดรำคาญผู้มารับบริการ				
9. เปิดเผยความลับของผู้ป่วย/ผู้มารับบริการ				
10. ความผิดพลาดจากความไม่รอบคอบในการปฏิบัติงาน เช่น จำยาผิด น้บยาผิด เขียนซองยาหรือส่งมอบยาผิด ทอนเงิน/คิดเงินลูกค้าผิด ฯลฯ				
11. ได้รับคำตักเตือนจากอาจารย์แหล่งฝึก				
.....				
.....				

ลงชื่อ..... (นิสิต/นักศึกษาผู้ประเมินตนเอง)

ลงชื่อ..... (เกสัชกรผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงาน)

แบบฝึกหัดสำหรับนิสิต/นักศึกษา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นิสิต/นักศึกษา ทำการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองในระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน

คำสั่ง ให้นักศึกษาสำรวจยาที่มี ณ แหล่งฝึกแล้วบันทึกตัวอย่างยาซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ระบุในตารางต่อไปนี้

หมายเหตุ

1. รูปแบบเภสัชภัณฑ์ให้เขียนเป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยคำเต็ม ห้ามย่อ เช่น tab ให้เขียน tablets
2. เขียนชื่อสามัญทางยาให้ถูกต้อง
3. นักศึกษาอาจวาดรูปประกอบได้เพื่อการทบทวนในภายหลัง
4. ให้ระบุรายการยาในแต่ละประเภทอย่างน้อย 2 ชื่อ

แบบฝึกหัด 1 ในแหล่งฝึกปฏิบัติงาน มียาใดที่ต้องเก็บรักษาในอุณหภูมิเหล่านี้

สถานะการเก็บ	ชื่อสามัญทางยาและชื่อการค้า	รูปแบบเภสัชภัณฑ์	ข้อบ่งใช้	ประเภทของยาตามกฎหมาย
ช่องแช่แข็ง (-25 ถึง -10 ⁰ C)				
ตู้เย็น (2-8 ⁰ C)				
อุณหภูมิห้อง	Paracetamol (Tylenol ®)	Tablets	Analgesic & antipyretics	

แบบฝึกหัด 2 ในแหล่งฝึกปฏิบัติงาน มียาใดที่ต้องเก็บในภาชนะบรรจุเหล่านี้

ภาชนะบรรจุ	ชื่อสามัญทางยา และชื่อการค้า	รูปแบบ เภสัชภัณฑ์	ข้อบ่งใช้	ประเภท ของยา ตาม กฎหมาย
ภาชนะป้องกันแสง				
บรรจุภัณฑ์กันเด็กเปิด (child resistant packaging)				

แบบฝึกหัด 3 ในแหล่งฝึกปฏิบัติงานมี รายการยาที่ห้ามแบ่ง/บดหรือเคี้ยวเม็ดยา

ชื่อสามัญทางยา และชื่อการค้า	รูปแบบเภสัชภัณฑ์	ห้ามแบ่ง/บดหรือเคี้ยวเม็ดยา	หักแบ่งได้แต่ห้ามบดหรือเคี้ยว
Controlled release dosage forms ตัวอย่าง Ambroxol (Mucosolvan PL ®)	Retard capsules 75 mg	✓	
Enteric-Coated Dosage Forms Aspirin (Aspent ®)	Tablets 300 mg	✓	
รายการยาที่มีลักษณะเป็น soft gelatin capsules			

แบบฝึกหัด 4 จงยกตัวอย่างยาที่ควรจ่ายพร้อมฉลากช่วยหรือคำแนะนำพิเศษในการใช้ยาต่อไปนี้

ฉลากช่วยหรือคำแนะนำพิเศษในการใช้ยา	ชื่อสามัญทางยาและชื่อการค้า	ข้อบ่งใช้
อาจทำให้ง่วงนอน ไม่ควรขับรถหรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร		
หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างกินยานี้		
กินยาพร้อมหรือหลังอาหารทันที		
กินยาหนึ่งชั่วโมงก่อนอาหารหรือช่วงท้องว่าง หากลืมให้กินหลังอาหาร 2 ชั่วโมง		
ห้ามดื่มนม ยาหรืออาหารที่มีธาตุเหล็กหรือยาลดกรดพร้อมกับยานี้		
กินยานี้ติดต่อกันทุกวันจนยาหมด		
ห้ามกินเกิน...เม็ดใน 24 ชั่วโมงหรือ... เม็ดใน 1 สัปดาห์ (ระบุจำนวนเม็ดสำหรับยาแต่ละชนิดด้วย)		

ฉลากช่วยหรือคำแนะนำพิเศษในการใช้ยา	ชื่อสามัญทางยาและชื่อการค้า	ข้อบ่งใช้
ดื่มน้ำตามมาก ๆ		
หลีกเลี่ยงไม่ให้ผิวหนังสัมผัสแสงไฟหรือแสงอาทิตย์โดยตรง		
ยานี้อาจทำให้ปัสสาวะเปลี่ยนสี		
ยานี้อาจทำให้อุจจาระเปลี่ยนสี		
อมใต้ลิ้นเมื่อมีอาการ		
ละลายน้ำหรือผสมน้ำก่อนรับประทานยา		
ใช้อม ห้ามเคี้ยว		
รายการยาที่ต้องเคี้ยวเม็ดยา		

แบบฝึกหัด 5 จงยกตัวอย่างยาที่มีเทคนิคพิเศษในการใช้

ประเภทยา	ชื่อสามัญทางยาและชื่อการค้า	ข้อบ่งใช้	นักศึกษาเคยให้คำแนะนำการใช้ยาให้แก่ผู้ใช้บริการในการฝึกงานครั้งนี้หรือไม่
ยาหยอดตา			
ยาฉีดเข้าปัสสาวะ			
ยาหยอดหู			
ยาพ่นสูด (Inhaler)			
ยาพ่นจมูก (Nasal spray)			
ยาหยอดจมูก (Nasal drop)			
ยาสูดกำหนดขนาด (Metered dose inhaler)			
ยาอมใต้ลิ้น			
ยาเหน็บช่องคลอด			
ยาเหน็บทวารหนัก			

ประเภทยา	ชื่อสามัญทางยาและชื่อการค้า	ข้อบ่งใช้	นักศึกษาเคยให้คำแนะนำ การใช้ยานี้แก่ผู้ใช้บริการใน การฝึกงานครั้งนี้หรือไม่
ยาฉีดอินซูลิน			
ยาน้ำเชื่อมชนิดผงแห้ง			
ยาเม็ดคุมกำเนิด			
หมากฝรั่งนิโคติน			
แผ่นแปะ			

ภาคผนวก

ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ค.ศ.ภ.ท.)
The Pharmacy Education Consortium of Thailand (PECT)

Office: Faculty of Pharmaceutical Sciences, Khon Kaen University
123 Moo 16 Mittraphap Rd., Nai-Muang, Muang District, Khon Kaen, Thailand, 40002
Tel. 6643 202 378 Fax. 6643 202 379

คำสั่งศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย
ที่ 1/2565
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพภาคบังคับ
*****

ตามคำสั่งศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย ที่ 16/2564 ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพภาคบังคับ ไปแล้วนั้น เนื่องจากมีเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพภาคบังคับ และเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพภาคบังคับ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพภาคบังคับ ประกอบด้วยผู้แทนจากคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาเภสัชศาสตร์ ดังนี้

1. คณบดีคณะเภสัชศาสตร์	มหาวิทยาลัยสยาม	ที่ปรึกษา
2. ผศ.ดร.ใจนุช กายจนภู	มหาวิทยาลัยสยาม	ประธานอนุกรรมการ
3. ผศ.ภญ.ดร.ธิตติมา วัฒนวิจิตรกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
4. อ.ภญ.เรวัติ เจนร่วมจิต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อนุกรรมการ
5. อ.ดร.ภก.สุเมธ จงรุจิโรจน์	มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
6. ผศ.ดร.ภก.จินดาพร ภูริพัฒนาวงษ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	อนุกรรมการ
7. ศ.ดร.ศักดิ์ดา ดาดวง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อนุกรรมการ
8. อ.ดร.ธีรดา แต่โสฤติกุล	มหาวิทยาลัยศิลปากร	อนุกรรมการ
9. อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ	มหาวิทยาลัยรังสิต	อนุกรรมการ
10. ผศ.ดร.ภญ.ปวีณา สนธิสมบัติ	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	อนุกรรมการ
11. ผศ.ดร.สมหวัง จรรยาขันติกุล	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	อนุกรรมการ
12. อ.ดร.ศรัณย์ กอสนาน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	อนุกรรมการ
13. ผศ.ดร.ภญ.ฉัตรวดี กฤษณพันธ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อนุกรรมการ
14. อ.ภญ.เพียงขวัญ ศรีมงคล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	อนุกรรมการ
15. ดร.บุษบรณ สุขกาญจน์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	อนุกรรมการ
16. อ.ภก.เอกพันธ์ ทิรัตน์พันธ์	มหาวิทยาลัยพายัพ	อนุกรรมการ
17. อ.ภญ.จุฑาทิพย์ ปโยธร	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	อนุกรรมการ
18. ภญ.ดร.เนตรชนก เจียงสีบชาติวิระ	มหาวิทยาลัยบูรพา	อนุกรรมการ
19. อ.ภญ.อภิญา บัญเป็ง	มหาวิทยาลัยพะเยา	อนุกรรมการ
20. อ.ดร.ภญ.พนิดา สุวรรณน้อย	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อนุกรรมการ
21. ภญ.เฉลิมขวัญ วิไลแก้ว	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	เลขานุการ
22. นายเดชิต ชื่นประทุมทอง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยคณะกรรมการฯ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลลัพธ์ แผนพัฒนาเชิงรุก การประสานงานทั่วไป บนบริบทของวิชาชีพเภสัชกรรมและโครงสร้างของประเทศไทย และให้สามารถเสนอบุคคลเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการและหรือคณะทำงาน สำหรับช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานได้ตามความจำเป็นให้ “คณะกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพภาคบังคับ” ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งหมดตามที่กำหนดโดยมีวาระการปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2565 ถึง วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2567

ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ค.ศ.ภ.ท.)
The Pharmacy Education Consortium of Thailand (PECT)

Office: Faculty of Pharmaceutical Sciences, Khon Kaen University
123 Moo 16 Mittraphap Rd., Nai-Muang, Muang District, Khon Kaen, Thailand, 40002
Tel. 6643 202 378 Fax. 6643 202 379

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม 2565 เป็นต้นไป และคำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

สั่ง ณ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2565

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบุลย์ ดาวสดใส)
ประธานคณะกรรมการอำนวยการ
ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย